

DOKONALÁ KONKURENCE

www.eKoFun.cz

ZÁKLADNÍ POJMY PLATNÉ PRO DOKONALOU I NEDOKONALOU KONKURENCI

Cíl firmy je maximalizace zisku

-největší(kladné) rozpětí mezi TR a TC

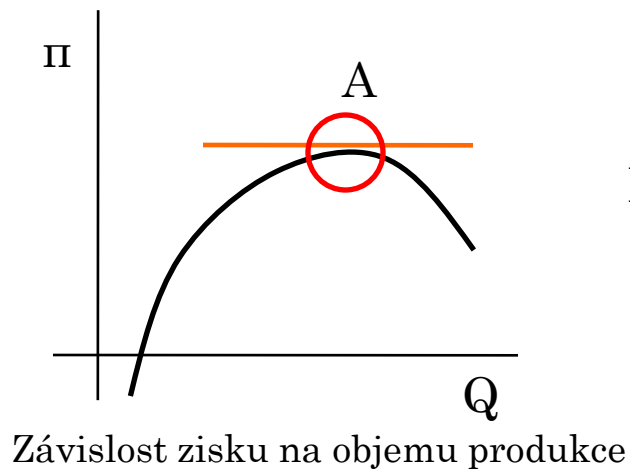
$$\pi = TR - TC$$

Maximalizujeme zisk s ohlednutím na množství produkce
zkoumáme jak se chová zisk se změnou Q

Celou funkci derivujeme podle Q

$$\frac{d\pi}{dQ} = \frac{dTR}{dQ} - \frac{dTC}{dQ}$$

Kde je zisk maximální?

Bod A
tečna ke křivce je rovnoběžná s osou x
se změnou produkce se nemění zisk:

EKO FUN^o

$$\frac{d\pi}{dQ} = \frac{dTR}{dQ} - \frac{dTC}{dQ} = 0$$

MR

MC

$$MR - MC = 0$$

$$MR = MC$$

Podmínka maximalizace zisku

$MR > MC$?

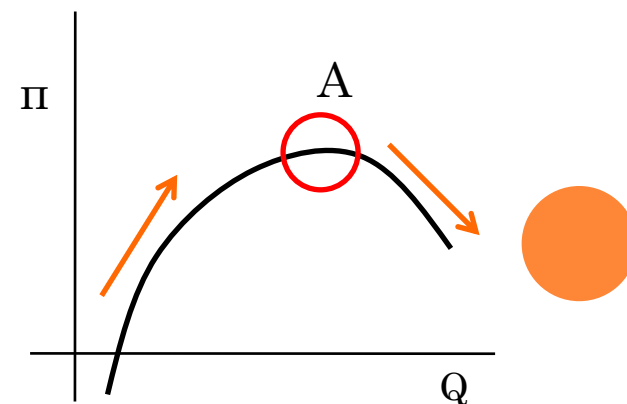
Při zvýšení výroby o jednotku vzroste TR více než TC
vzroste zisk, vyplatí se dál vyrábět

$MR < MC$?

Zvýšení výroby o jednotku zvýší se TC více než TR a zisk klesá

$MR = MC$

zisk je maximální, firma je v rovnováze

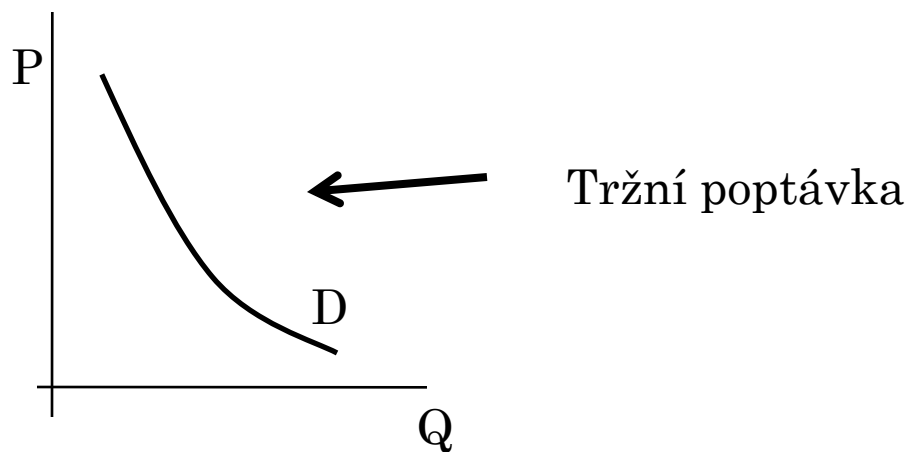
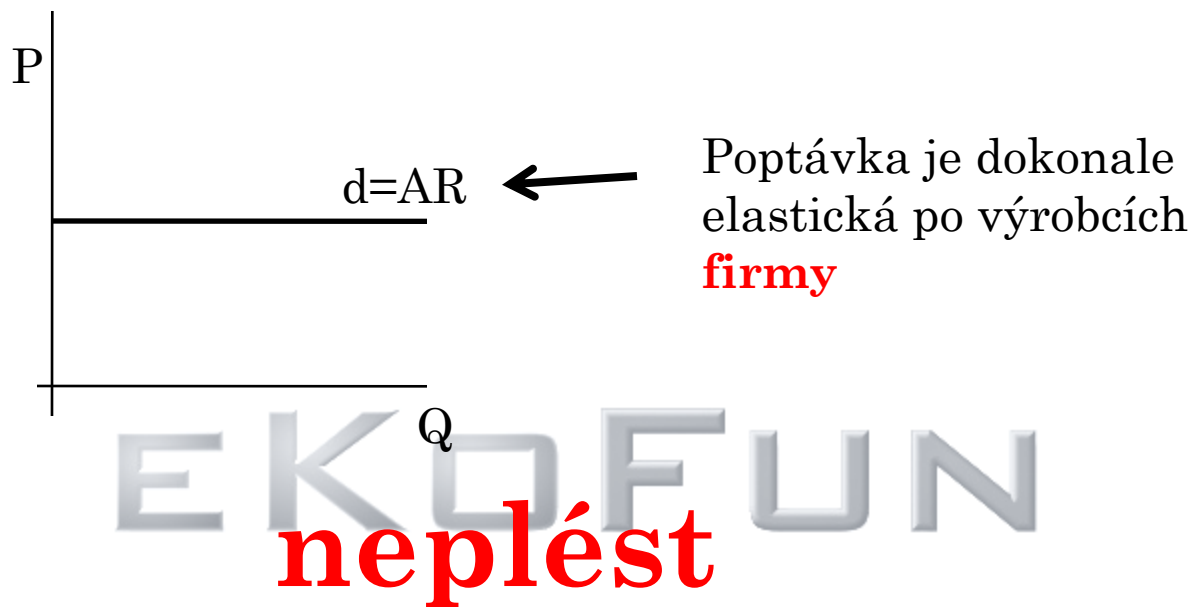
DOKONALÁ KONKURENCE

Rysy

- na trhu existuje velké množství malých firem a každá má tak malý
- podíl na trhu, že není schopna ovlivnit cenu, firmy jsou příjemci ceny
- neexistují bariéry vstupu a výstupu firmy z odvětví
- výrobky jsou dokonalými substituty(kvalita, vzhled)
- největší podobnost na trzích s pšenicí
- dokonalá se nazývá, protože firma je příjemcem ceny, tedy aby firma zvýšila svůj zisk, musí se snažit co nejvíce snížit svoje náklady

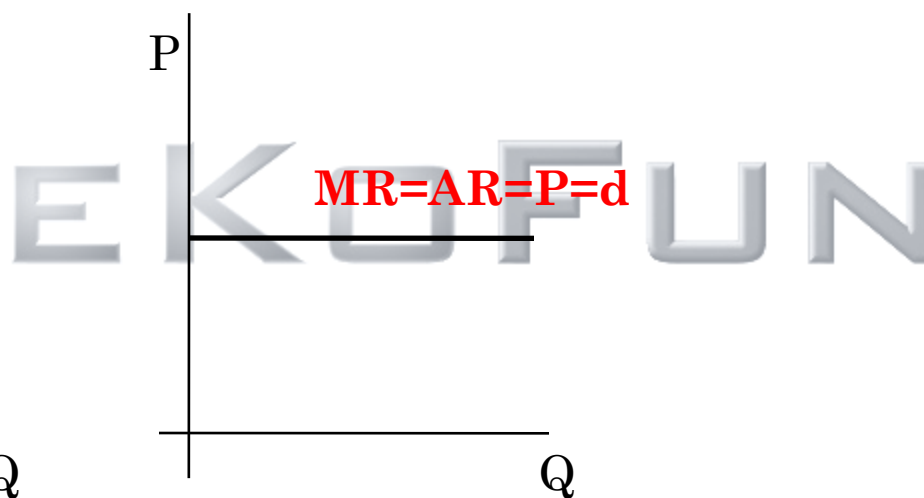
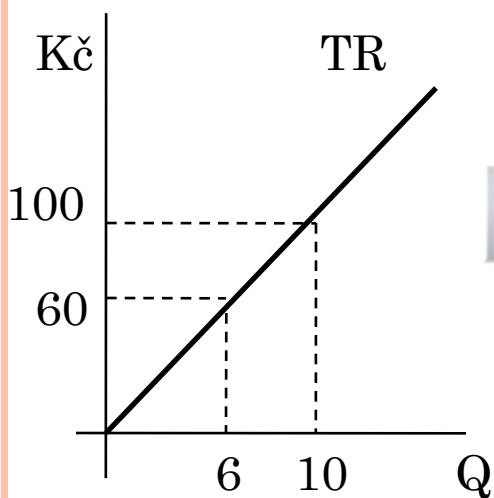

Nejdůležitější rys- nezávislost ceny na objemu **produkce firmy**

Cena je konstantou

- $TR = P \cdot Q$, tedy celkové příjmy závisí pouze na objemu produkce

ROVNOVÁHA FIRMY V DOKONALÉ KONKURENCI

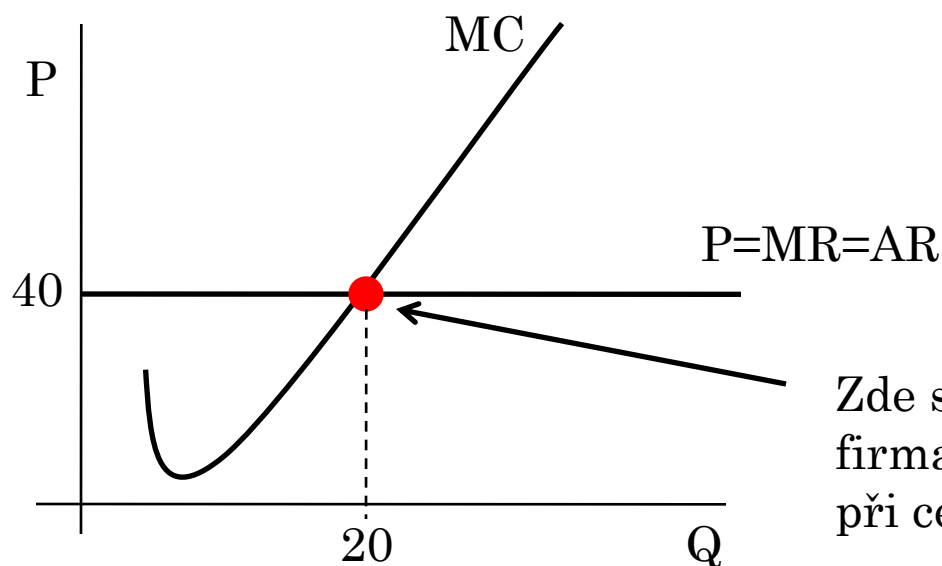
Typ konkurence na trhu finálních výrobků ovlivňuje průběh TR, AR a MR, nikoliv však TC, AC, MC!

Podmínka rovnováhy

$$MR=MC$$

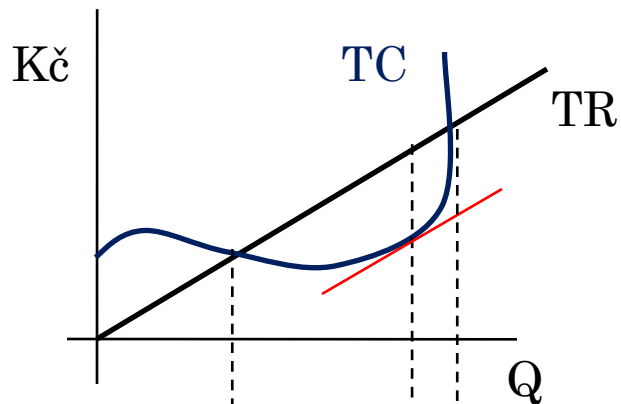
Pro dokonalou konkurenci kde víme, že $MR=P$ tak platí

$$P=MC$$

Zde se $MR=MC$ a to nám říká, že firma aby maximalizovala zisk při ceně 40, musí vyrábět 20 kusů

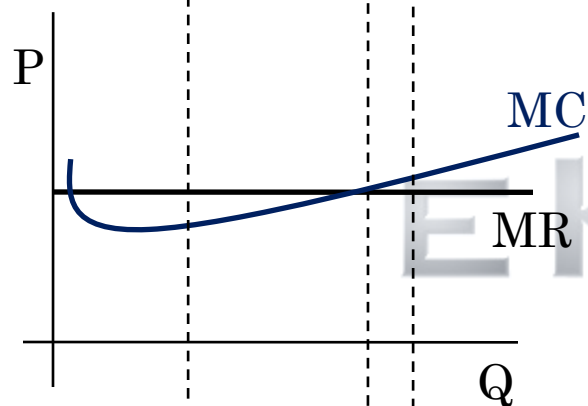

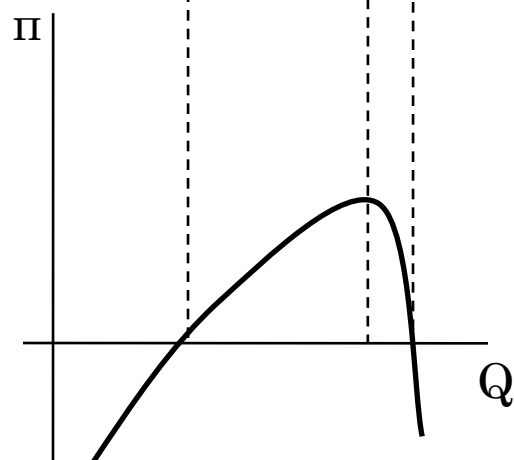
Kde je zisk maximální?

-v bodě kde je největší vzdálenost mezi křivkami TR a TC

V tomto bodě je tečna k TR a tečna k TC rovnoběžné

Pro množství Q , kde jsou tečny k TR a TC rovnoběžné, se protínají křivky MR a MC

KRÁTKÉ A DLOUHÉ OBDOBÍ

Víme

- krátké období je spojeno s existencí fixních vstupů
- dlouhé období je spojeno s pouze variabilními vstupy

Nově:

- krátké období-na trhu existuje fixní množství firem
- dlouhé období-množství firem působících na trhu se mění, firmy přicházejí a odcházejí

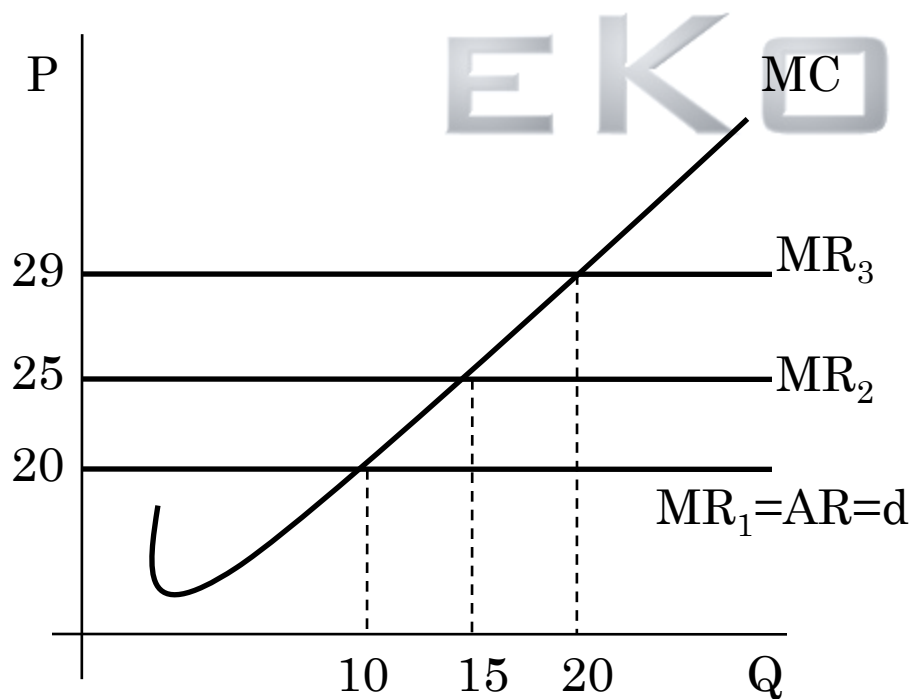

NABÍDKA FIRMY V KRÁTKÉM OBDOBÍ

Chceme-li odvodit individuální křivku nabídky, musíme zjistit jak firma reaguje na změny ceny

Cena je nezávislá na chování jedné firmy, mění se v závislosti na podmínkách trhu, např. když se mění poptávka

Část křivky MC je nabídkou firmy

Co se stane když se změní cena z 20 na 25 ?

Firma maximalizuje zisk, MR se musí rovnat MC, posouváme se po křivce MC do nového bodu, kde nová MR protнула MC

Při ceně 25 bude firma nabízet 15 kusů

Při růstu ceny z 25 na 29 vzniká nová křivka MR a firma nabízí 20 kusů

S růstem ceny roste nabízené množství z 10 na 15 a 20.

Víme, že tvar MC je určen zákonem klesajících výnosů, rostoucí křivka nabídky tedy rovněž plyne ze zákona klesajících výnosů. Růst objemu produkce vyžaduje růst nákladů, zvýšení produkce o jednotku vyvolá zvětšení nákladů o více než jednotku. Firma proto výrobu rozšíří jen tehdy, pokud je k tomu stimulována vyšší cenou.

EKO FUN

KRÁTKÉ OBDOBÍ

Co se stane, když klesne cena a firma začne realizovat ztrátu?

Firma má dvě možnosti:

1. zastavení činnosti
2. pokračovat ve výrobě

Pokračovat ve výrobě?

-firma se snaží maximalizovat zisk, nebo minimalizovat ztrátu, nesmíme zapomínat, že firma musí platit v krátkém období fixní náklady i když nevyrábí!

Máme naftaře, který produkuje 10 barelů ropy měsíčně. Nájem za ropnou věž činí 200 dolarů měsíčně(FC), má 5 pracovníků a každému vyplácí 50 dolarů měsíčně(VC). Náhle cena ropy na světových trzích spadla na 40 dolarů za barel. Má náš malý naftař těžit dál?

když bude těžit dále: $\Pi = 10 \cdot 40 - 200 - 5 \cdot 50 = -50$

Je vidět, že zisk je záporný a dosahuje -50 dolarů měsíčně

Co se stane když přestane těžit(předpokládejme že propustí lidi)?

$\Pi = 0 \cdot 40 - 200 - 0 \cdot 50 = -200$

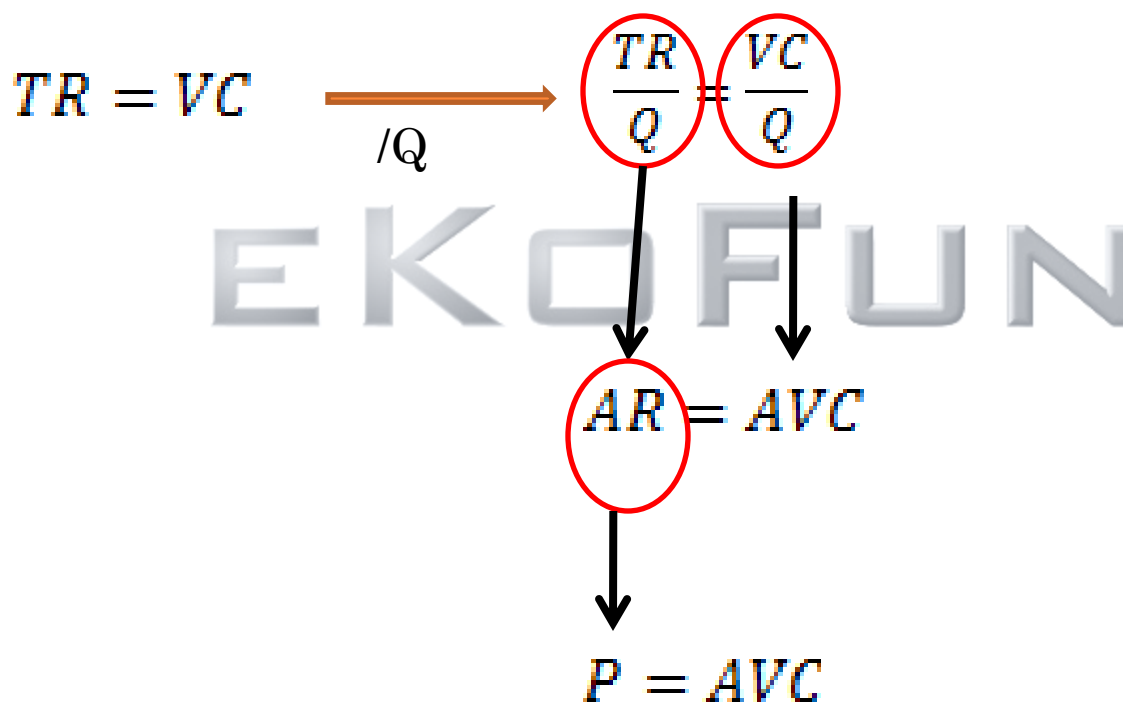
Je vidět, že v případě ukončení těžby, bude ztráta větší, než v případě pokračování v těžbě.

Firma bude pokračovat ve výrobě až do bodu kdy $TR=VC$

$TR>VC$ prodaná produkce kryje plně variabilní náklady a z části i fixní

$TR<VC$ firma zastaví výrobu

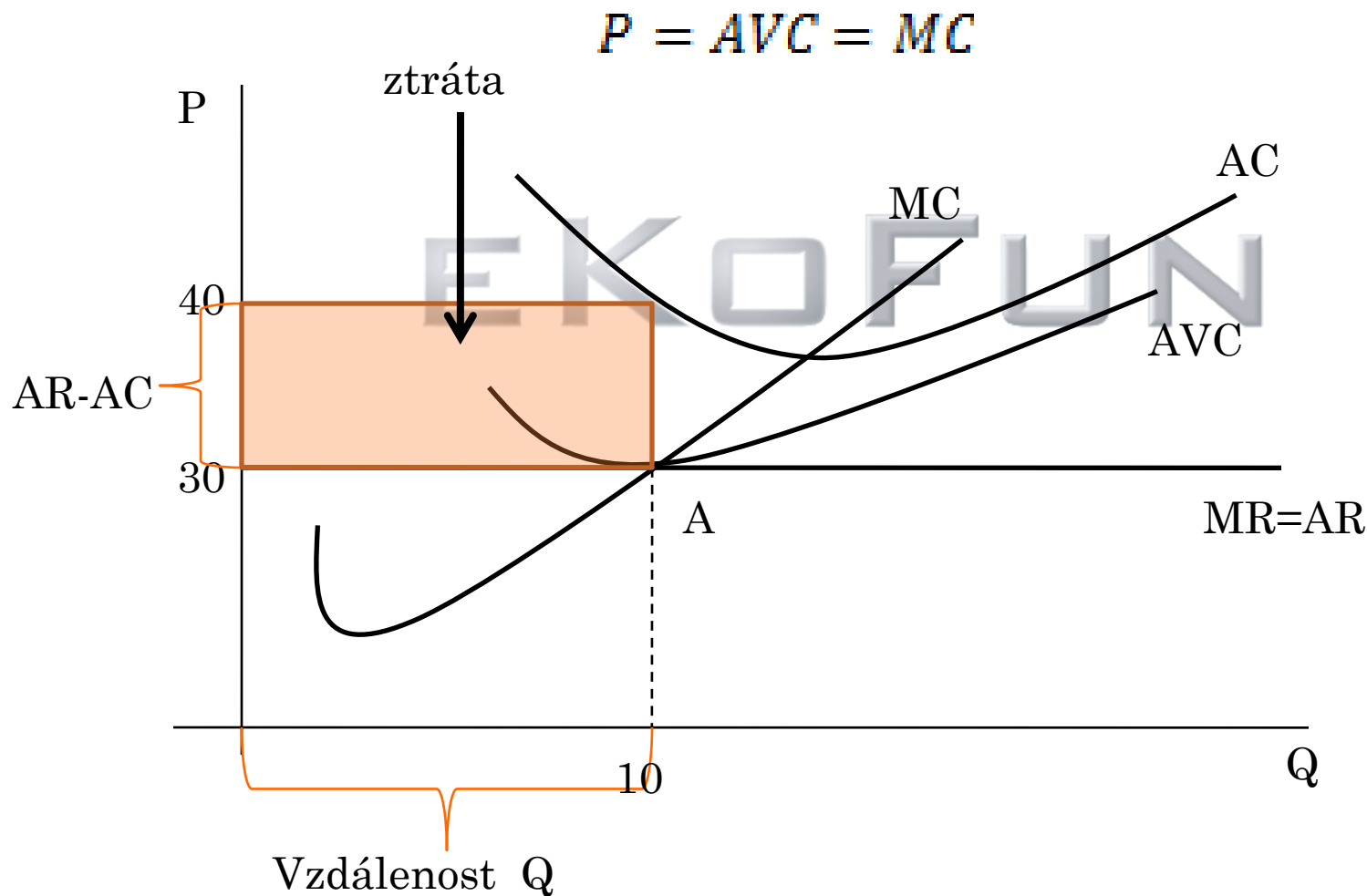
Firma tedy zastaví výrobu v bodě, kde se cena rovná průměrným variabilním nákladům

$\Pi = (AR - AC) \cdot Q$ což je vlastně vzoreček pro obsah obdélníka(a.b)

$$\Pi = (30 - 40) \cdot 10 = -100$$

Vidíme tedy že firma bude vyrábět v krátkém období od bodu A tento bod nazýváme bodem uzavření firmy a platí pro něj

Již víme, že křivka nabídky je totožná s částí křivky mezních nákladů, otázka zní od jaké části křivky MC začíná křivka nabídky firmy?

Logicky nabídka bude začínat od bodu, kdy firma začíná vyrábět a tento bod není nic jiného, nežli bod uzavření firmy, kde $AR=AVC=MC$.

Křivka nabídky firmy v krátkém období je tvořena křivkou mezních nákladů od bodu, kdy se mezní náklady rovnají průměrným variabilním nákladům

EKO FUN

DLOUHÉ OBDOBÍ

V dlouhém období víme, že všechny vstupy jsou variabilní a firmy odcházejí a přicházejí na trh

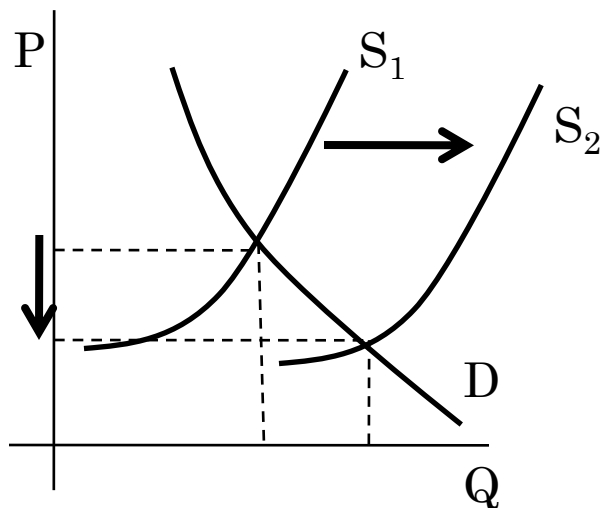
Faktor, který určuje, zda-li firmy budou přicházet, nebo odcházet je velikost dosahovaného ekonomického zisku na daném trhu

$\Pi > 0$?

Bereme v úvahu ekonomický zisk, který je větší než účetní.

Za těchto podmínek vidí firmy, které stojí mimo daný trh, na kterém firmy dosahují kladného ekonomického, ziskovou příležitost, proto začnou na daný trh přicházet.

Co se bude dít?

Posune se nabídka (více firem = větší výstup)

To způsobí pokles ceny, nabídka se bude posouvat tak dlouho, dokud firmy nepřestanou přicházet na trh

$\Pi < 0$? Firmy budou odcházet z daného trhu na jiné trhy. Opět co se děje?

Situace je obdobná jak v předešlém případě, akorát opačná.

1. Firmy začnou odcházet, to způsobí pokles nabídky tj. posun doleva
2. Posun nabídky způsobí, že začne stoupat cena výrobku

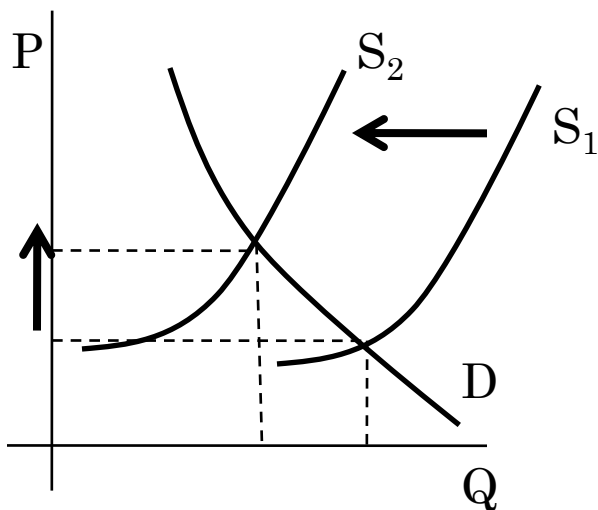
Jak dlouho se bude nabídka posouvat?

Dokud firmy nepřestanou odcházet

Firmy budou odcházet a přicházet, dokud nebude splněna podmínka rovnováhy trhu v dlouhém období, že zisk je roven nule

EKO FUN

$$\pi = 0$$

**Podmínka rovnováhy odvětví
v dlouhém období**

PODMÍNKA ROVNOVÁHY FIRMY V DLOUHÉM OBDOBÍ

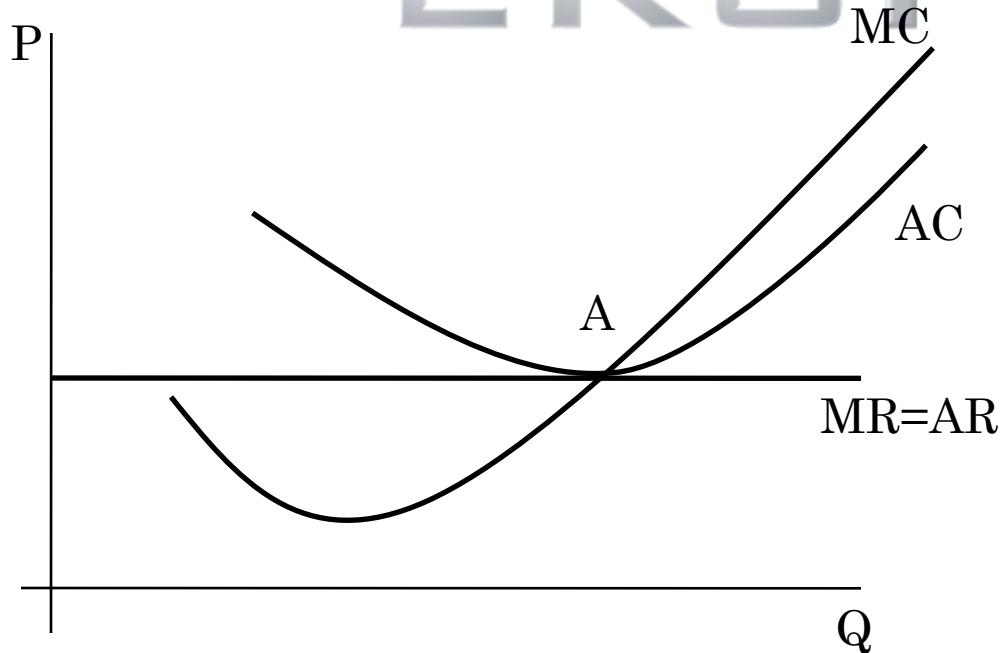
Jaká je podmínka rovnováhy firmy? $MR=MC$

Jaká je podmínka rovnováhy odvětví? $\Pi=0$

Firma dosahuje 0 zisku, když se $AR=AC$

$$MR = MC = AC = AR$$

Pro
dokonalou
konkurenci

$$P = MC = AC$$

Bod A se nazývá
bod zvratu a je
bodem rovnováhy
firmy i odvětví v
dlouhém období

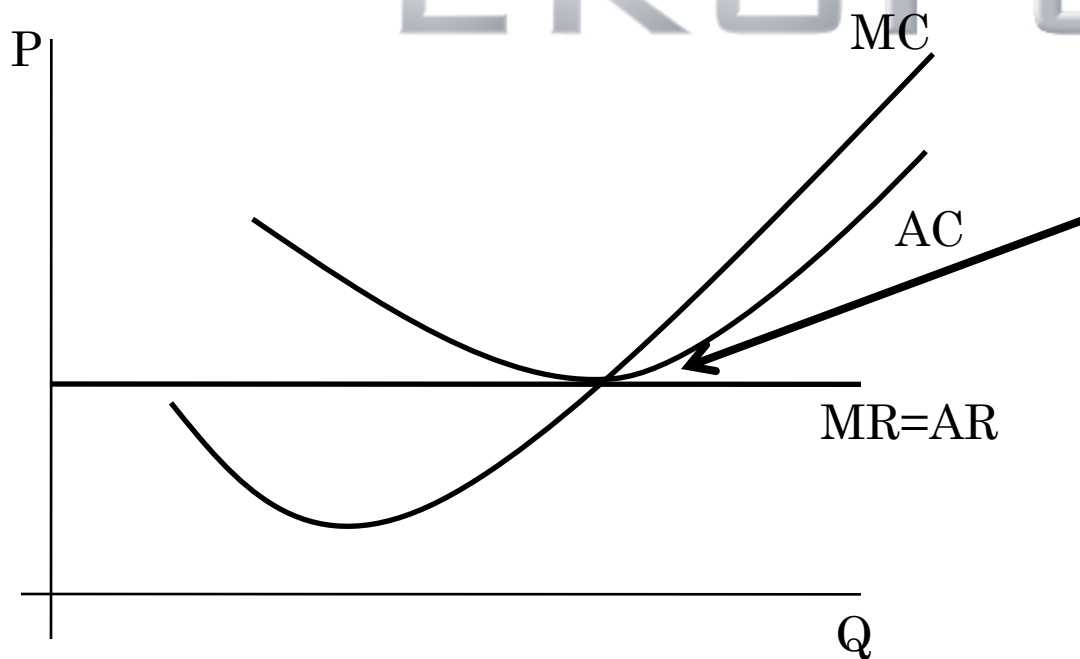

EFEKTIVNOST V PODMÍNKÁCH DOKONALÉ KONKURENCE

Rozlišujeme dva základní druhy efektivnosti:

1. **efektivnost výrobní**
2. **efektivnost alokační**

Výrobní efektivnost- firma je výrobně efektivní, jestliže v dlouhém období produkuje produkt při minimálních průměrných nákladech

Firma působící na dokonale konkurenčním trhu je skutečně výrobně efektivní, vyrábí při minimálních AC

Alokační efektivnosti je dosaženo, jestliže žádné z možných přeskupení výroby nemůže znamenat, že na tom kdokoliv bude lépe, aniž na tom bude někdo jiný hůře. Tedy užitek jedné osoby se může zvýšit pouze tehdy, jeli snížen užitek jiné.

Jedná se o **Paretovu efektivnost**

Cílem firmy je maximalizace zisku, kdy $MC=MR$, pro dokonalou konkurenci platí $MC=P$.

Z teorie spotřebitele víme, že spotřebitel maximalizuje svůj užitek, když $MU=P$

Nyní je zřejmé, že dokonale konkurenční firma je alokačně efektivní jelikož

$$MU=MC$$

Firma vyrábí právě tolik, kolik je poptáváno

Firma působící na dokonale konkurenčním trhu je jak výrobně, tak alokačně efektivní

